

Uredništvo in uprava: Ljubljana, poštni predal 290.

Dopisi morajo biti frankirani in podpisani ter opremljeni s štampiljko dotične organizacije.

Rokopisi se ne vračajo.

Ček, račun 13.562

DELAVEC

STROKOVNI ČASOPIS.

Izhaja 10. in 25. dne v mesecu.

Stane posamezna številka Din 2.—, mesečno Din 4.—, celoletno Din 48.—. Za članke izvod Din 1.—.

Oglasi po ceniku.

Telefon št. 3478.

Mirko Kus-Nikolajev:

Socialno praznoverje.

Praznoverje?

In to še celo socialno praznoverje? In danes, v 20. stoletju? Nemo-goča stvar!

A vendar je tako.

V vsakem človeku so še sledovi praznoverja. Dobil jih je v družbi, od zibelke sem. In v kolikor je človek bolj izobražen, čim bolj se mu umstveno obzorje širi, tem lažje obračuna s praznoverjem. Ne mislim tu samo na tista majhna praznoverja, ki se tako pogosto javljajo med nami. Ne mislim samo na mačke, na sove, na levo nogo, na sanje, na vse tiste takozvane slučajnosti, ki igrajo vlogo v razpoloženju neizobraženega človeka.

Je tudi praznoverje širših razmerov, ki se ga človek težko otrse. Ne-koč je bilo praznoverje — verovanje, vera. — Človek ni razumel javljenj okrog sebe, ni poznal pogojev, pod katerimi nastajajo in ni mogel obseči njih notranjega smisla. Bil je nasproti tem javljenjem brez moči.

Napredek splošne kulture je vedno bolj črtal ta praznoverja in utrjeval smisel pojavov in dogodkov, ki so bili poprej človeku nerazumljivi. Nerazumevanje in strah sta bila prva vzroka človeškega verovanja. Slab, obkrožen z vsemi mogočimi silami, ki jim ni poznal razlage, je človek iskal zavetja pri silah, ki jih je smatral za izvendaravne in ki so jih ustvarili njegovi možgani in domišljija. Te nadnaravne sile bi ga naj čuvale pred udarci življenja in mu zagotovile njegov obstoj. V tem odnošaju človeka in »višjih sil« so nastale neke stalne oblike mišljenja, katere je še danes težko izločiti iz duhovnega življenja človekovega. Človek se je naučil, da te odnošaje k »višjim silam« ohranja in da v njih najde opravičilo za okvir, v katerem se giblje on in njegovo življenje.

»Božja volja« je bila tolmač za vse nezgode, ki so zadevale človeka v življenju. On se temu trpljenju ni protivil, prepričan, da je brez moči in da v svojem življenju nič ne pomeni. Tako si je človek ohranil v sebi vso tisto težko praznoverje, ki je oviralo močnejši razmah posameznika in celih narodov.

Kdo naj se briga za nezaposlene?

Kdo naj se briga za nezaposlene? Na to vprašanje je sicer jako kratek in točen odgovor: Za nezaposlene bi se morala brigati splošnost, tista splošnost, ki je odgovorna za gospodarstvo, ki vodi gospodarsko in socialno politiko človeške družbe. To je logični odgovor na gornje vprašanje.

Ni pa tako danes na tem božjem svetu. Človeške družbe ne vodi splošnost, ne ljudje, ki bi imeli zmisel za splošni interes.

Vendar stroji niso krivi nezaposlenosti. Tehnični napredek je potreben in nujen, toda ta tehnični napredek bi moral olajšati delo delavcu, omogočiti celotni človeški družbi prijetnejše življenje in zdravje ter nuditi potreben čas za razvedrilo, odpočitek in izobrazbo. Z vsakim tehničnim napredkom bi moralo tudi delavstvo imeti boljše življenje.

Ni resnica, da bi bile glavni vzrok politične razmere, vojni dolgovi, efijaltsko nezaupanje med posameznimi državami. Ta položaj kapitalizem le izrablja, da poslab-

Akcija strokovno organiziranega delavstva v Jugoslaviji je pokazala, da delavstvo ne spi.

Iz Slovenije je 120 podružnic svobodnih strokovnih organizacij poslalo resolucije o gospodarski krizi in brezposelnosti, o delavskem zavarovanju, za znižanje stanovanjskih najemnin, za volitve v „Delavske zbornice“ in za obrtni zakon.

Resolucije (priobčili smo jih tudi v „Delavcu št. 2), so bile poslane: Predsedniku vlade, ministru za soc. politiko in narodno zdravje, ministru trgovine, banski upravi, Delavski zbornici in URSSJ.

Glave kvišku, proletarci!

V mesecu februarju se vršijo volitve v krajevne skupščine vseh Bratovskih skladnic v Sloveniji. — Pri tej priliki gre organizirano delavstvo, včlanjeno v Zvezi Rudarjev Jugoslavije, popolnoma samostojno v volitve. — Če je kdaj bil težek položaj v vseh panogah rudarskega socialnega zavarovanja, je to sedaj tak slučaj. Radi tega se tudi organizacija, katere članstvo se bori za svoje zastopstvo v instituciji, globoko zaveda velevažnega pomena teh volitev.

Zato glejte, rudarji, da bo zmaga popolna!

šuje položaj delovnih slojev, ter ga obenem tolaži s tisoči receptov, kako naj se ozdravi gospodarstvo in odpravi nezaposlenost. Dovolj je, če konstatiramo, da se mednarodni kapitalizem doslej ni lotil resno niti enega problema, razen, kako bo izšel zadnji dolg iz tega ali onega naroda. Na splošnost, na splošni interes človeštva pa sploh ne misli.

Iz vsega tega sledi, da je gospodarska politika na krivi poti in najmanj, kar smemo zahtevati že danes, je zadostno zavarovanje nezaposlenih.

To je krivica, to je greh nad človeštvom. Laž je, da gospodarstvo ne bi preneslo teh socialnih bremen.

Od dobička, ki ga imajo kapitalisti ob dobrih in boljših konjunkturah, naj plačujejo v obliki davkov tribut v ta namen in država, ki mora predstavljati vse prebivalstvo posameznih političnih enot, je vsaka dolžna skrbeti za to, da velik del državljanov ne trpi pomanjkanja v škodo zdravja — in če hočete naroda — ter ne hira in poginja po cestah in brlogih.

Rešitev tega vprašanja je nujna. Danes imamo veliko gospodarsko krizo. Ob tehničnih izpopolnitvah produkcije in ob današnjem gospodarskem duhu pa utegnemo imeti še krize, hujše krize, če se splošnost ne spametuje.

Nekaj števil in stanarina.

Ljubljanski občinski svet je imel pred kratkim sejo, na kateri je razpravljalo o občinskem proračunu.

V poročilu in debatah o proračunu se je razpravljalo seveda o raznih davkih in dokladah, tako tudi o dragih stanovanjih in stanarini. Iz teh razprav posnemamo naslednje številke o najemninah v starih ljubljanskih hišah, ki so znašale leta:

1925	22,985.000 Din
1929	36,057.000 Din
1930	41,000.000 Din
1931	48,000.000 Din

Še v zadnjem letu, ko se je že pričela propaganda za znižanje najemnin, so se podražila stanovanja v starih hišah za 7,000.000 dinarjev. V šestih letih so torej hišni posestniki zvišali v celoti najemnino v starih hišah za celih 25 milijonov dinarjev, to je na vsakega prebivalca Ljubljane pride po petih letih okoli 420 Din več stanovanjske najemnine kakor pred letom 1925.

Hišni posestniki trdijo, da imajo ogromne davke, popravila, bančne obresti in druge stroške. Predvsem moramo poudariti, da pri starih hišah, ki so ohranile predvojno vrednost, oziroma so danes še več vredne, teh stroškov ni tako mnogo. Znašajo morda v celoti dva do tri odstotke in že to je mnogo.

Gospodarski svet.

Pred imenovanjem gospodarskega sveta. Delavci dobe pet zastopnikov.

Minister za trgovino in industrijo je predložil v sredo narodni skupš-

mo, da so se dokladna bremena in davki znižali.

Od sto kron se je plačalo leta:

1914	47 kron
1923	69 kron

Od 100 dinarjev leta:

1926	Din 51.—
1932	Din 35.50

Iz teh števil je razvidno, da so te davščine še nižje, kakor so bile leta 1914 ter da hišnim gospodarjem ostane od najemnin domala dve tretjini stanovanjske najemnine, od številki manjše izdatke za popravila in eventualne manjše obresti, tako da v Ljubljani uživajo hišni posestniki, ki jih ni štirideset, nad 20 milijonov dinarjev hišne rente.

Že samo iz teh podatkov je jasno razvidno, da je stanovanjska najemnina oduševsko visoka. Vemo sicer, da so se vršile s hišami špekulacije, da je verižništvo s hišami cvetelo, toda nemoralno je, da mora ljubljansko uradništvo in delavstvo nositi stroške in kraveti v prid špekulativnemu oduševstvu. Verižništvo s stanovanjskimi hišami bi se bilo moralo že prej preprečiti.

Hišni posestniki kot taki nimajo torej prav nobene pravice zagovarjati svojo dosedanjo oduševsko politiko.

njega ustanovitev popolnoma odgovarja današnjim razmeram v državi. Narodna skupščina in senat bosta ta gospodarski svet vpraševala za strokovno mnenje, recimo v davčnih, gospodarskih, socialnopolitičnih, carinskih itd. vprašanjih. Gospodarski svet, dasi je le posvetovalen organ, bo imel pravico poudarjati svoja mnenja tudi inicijativno.

Da bomo mogli prav presojati pomen gospodarskega sveta, moramo poznati tudi njega sestavo.

Kakor smo že rekli, bo gospodarski svet štel 60 članov in toliko namestnikov. Člane gospodarskega sveta bo imenoval predsednik vlade po zaslišanju ministrskega sveta. V gospodarskem svetu bo po tem zakonskem načrtu 24 zastopnikov kmetijstva in gozdarstva, 16 za trgovino, industrijo, obrt, pomorstvo, bankarstvo in rudarstvo, 5 članov bo imenovanih iz vrst delavcev in nameščencev. Ostalih 15 članov pa bo imenoval predsednik vlade iz vrst javnih inteligentov (inženjerjev, zdravnikov, časnikarjev itd.).

Gospodarski svet se bo sestajal redno vsako leto dne 1. oktobra; izredne seje pa bodo sklicane na poziv vlade ali pa, če bo to sklenil izvršni odbor gospodarskega sveta, ter bo vlada sklepu pritrčila.

Velika zmaga svobodnih strokovnih organizacij pri volitvah obratnih zaupnikov.

Pri volitvah obratnih zaupnikov, ki so se vršile meseca januarja, so bili v vseh večjih obratih Maribora in okolice izvoljeni samo obratni zaupniki svobodnih strokovnih organizacij, ker ni bilo vložene nobene protikandidatne liste.

Skupno je bilo izvoljenih 76 obratnih zaupnikov ter ravno toliko namestnikov, in sicer v naslednjih obratih:

1. Tekstilna tvornica Hutter in dr. 6 obratnih zaupnikov.
  2. Tekstilna tvornica Hutter in dr. 5 obratnih zaupnikov.
  3. Mestno avtobusno podjetje 3.
  4. Mestni stavbeni urad 5.
  5. Mestno elektriško podjetje 3.
  6. Mestna plinarna 3.
  7. Mestni pogrebni zavod 1.
  8. Paromlin Rosenberg 2.
  9. Tovarna usnja Freund 5.
  10. Pivovarna Union 2.
  11. Tekstilna tovarna Zelenka et Co. 4.
  12. Tekstilna tovarna Doctor in drug 12.
  13. Tekstilna tovarna Braun 6.
  14. Predilnica Ehrlich 3.
  15. »Kovina«, Tezno 5.
  16. Tovarna za dušik, Ruše 6.
  17. Tovarna lepenke, Sladki vrh 6.
  18. Granitolom Röss in drug, Hudi kot 5.
  19. Granitolom Lenarčič, Brezno 4.
- Skupno 76 obratnih zaupnikov.

Volilni rezultat obratnih zaupnikov je zopet nov dokaz, da so svobodne strokovne organizacije dobro zasidrane v številnih tovarnah in da uživajo vsesplošno zaupanje delavstva.

Naloga novo izvoljenih obratnih zaupnikov, med katerimi se nahaja veliko število že dolgoletnih izkušenih zaupnikov, bo, da bodo posvetili vse svoje zmožnosti v prid zaščite delavskih interesov. V tem stremljenju pa jih bo tudi podpiralo vse organizirano delavstvo svobodnih strokovnih organizacij.

potrditev preje označenih smernic posredovati. Potrudili se bodo, da se preddelo za kartel izvrši tako, da bi se kartel že 1. marca 1932 mogel sestati ter započeti s svojim delovanjem.

Pričakovati je, da se bo s tem naš žilvski pokret v Jugoslaviji okrepil ter zato želimo čimprejšnjega uspeha.

OBLAČILNI DELAVCI.

S. Alojzij Kokalj.

Dne 13. jan. t. l. je preminul naš s. Alojzij Kokalj, krojaški pomočnik. Podlegel je zavratni bolezni tuberkulozi, kateri so oblačilni delavci jako podvrženi. Rajni sodrug je bil od l. 1904 pa do svoje smrti neprenehoma član svoje bojovne strokovne organizacije. Zapustil je poleg soproge še 8 žalujočih otrok, od teh 3 še nepreskrbljene. Strokovni tovariši so ga v častnem številu spremili na njegovi zadnji poti. Čast spominu Alojzija Kokalja, preostali družini pa naše sožalje!

Stavka krojaških pomočnikov oficirske zadruga v Beogradu, Zagrebu in Novem Sadu. Oficirska zadruga v Beogradu, katera ima svoje podružnice v večjih mestih Jugoslavije, je že lansko leto hotela znižati plače svojim pomočnikom. Vendar pa se ji to ni posrečilo vsled velike sezije, katera je takrat vladala in pa vsled enodušnega odpora vseh krojaških pomočnikov. Letos v januarju pa je svojo zahtevo po znižanju plač zopet ponovila in sicer zahteva 20% znižanje plač. Pomočniki na znižanje plač ne morejo pristati, ker so iste že itak skrajno nizke, in je poleg tega sezija samo 7 mesecev. Nadaljnjih 5 mesecev pa so brez dela in tudi brez zaslužka.

MONOPOLCI.

Shod tobačnega delavstva.

Monopolska uprava je dala vsem svojim podjetjem nalog, da reducirajo oziroma vpokojijo starejše delavstvo. Vodstvo tobačne tovarne v Ljubljani je pozvalo delavstvo, da se imajo priglasiti vsi delavci in delavke, ki imajo 35 let službene dobe in ki so 60 let stari, ter izjaviti, da gredo v pokoj.

Tobačno delavstvo, organizacija monopolskih delavcev in delavk v Ljubljani, je sklicalo 27. januarja t. l. velik protestni shod. Vršil se je v dvorani Delavske zbornice, ki je bila natlačena polna. Delavstvo je prihajalo na shod v celih procesijah. Ljubljana že dolgo ni imela takega delavskega shoda.

Poročal je sodrug Kopač, ki je z odločnimi besedami naslikal krivice, ki se gode tobačnemu delavstvu.

Delavstvo nima nič proti temu, da se vpokojijo tisti, ki nimajo pravice na polno pokojnino in tisti, ki že več ne morejo delati. Ali mora se jim dati primerna pokojnina. Tako, kakor je sedaj ta pokojnina, ni mogoče živeti. Z dokladami vred znaša, oziroma bi morala znašati 270 do 320 Din. Ali v tej višini še niti sedaj pokojnine vsi ne prejema, ker se zavlačuje z izplačili. Nekako v avgustu je bilo priznано, da se pokojnine zvišajo do te višine, a jih še do danes vsem ne izplačujejo. Kakih 40—50 vpokojencev prejema zvišano pokojnino, a ostala večina, nad 700 vpokojencev, pa še ne prejema pokojnine v tej višini. Pismeno je vse narejeno, a le denarja noče nikdo poslati.

Ako se delavstvu ne da primerne pokojnine, noče v pokoj. Vse svoje moči je desetletja dalo tovarni, sedaj pa naj gre z beraško pokojnino na cesto? Pred vojno je bila najvišja pokojnina 80 kron. Če se to pomnoži s sedanjo priznano valuto, t. j. z 11 Din, znaša to 880 Din. Taka pokojnina se naj določi, pa bodo v delu izgarani delavci radi šli v pokoj.

Sezonski delavci, to so tisti, ki delajo že dve in več let, celo že 7 let, pa tudi trpe vsled zmanjšane produkcije. Prej je obratovalo za

cigarete 14—16 strojev. Sedaj pa dela samo 8 strojev. Ostali pa stojijo. Vsled tega je od 1. februarja 1932 nastala redukcija delovnega časa. Dela se samo 5 dni v tednu. Vsi tisti, ki imajo pravico na plačan dopust, se jim vzame na vsak teden 1 dan, in to skozi 6 tednov. Ti bodo dobili na ta način plačanih 6 dni v tednu, delali pa bodo samo 5 dni. Vendar se jim dopust na tak način pokvari. Posebno tistim, ki imajo pravico na daljši dopust od 6 dni. Ti morajo tekom 8 mesecev ves dopust izrabiti in ga vzeti, t. j. ne priti delat. Delavec potrebuje dopust poleti, a ne pozimi in ne tako, kakor mu hoče diktirati uprava tovarne.

Delavstvo je ogorčeno protestiralo proti temu in zahtevalo, da se mu dopusti ne smejo vzeti.

V soboto, dne 30. januarja t. l., so se vršile volitve delavskih zaupnikov. Imeli smo dve listi: »Združeno listo« in »nevtralno listo«. Prva je dobila 417 glasov in 9 delavskih zaupnikov, druga pa 341 glasov in 7 zaupnikov.

Tobačno delavstvo se bo moralo pač dobro organizirati v svobodni strokovni organizaciji monopolskih radnika, če bo hotelo izboljšati svoj položaj. Ena tovarna — ena strokovna organizacija, in to svobodna, res delavska strokovna organizacija.

SAVEZ STAVBINSKIH DELAVCEV.

IV. kongres Saveza stavbinskih delavcev Jugoslavije se bo vršil 27. in 28. marca 1932 ob 8. uri dopoldne v sindikalni dvorani Delavske zbornice v Beogradu.

Dnevni red:

1. Otvoritev kongresa in volitev verifikacijskega odbora, ki do volitve stalnega predsedništva vodi kongres in ki istočasno šteje glasove in je overovatelj kongresnega zapisnika.

2. Izvolitev treh oseb, ki sestavijo stalni dnevni red.

3. Poročilo o delu uprave: a) tajnika, b) blagajnika, c) nadzornega odbora.

4. Sprememba in izpopolnitev saveznega pravilnika.

5. Položaj stavbinskih delavcev.

6. Tarifna politika.

7. Odveza staremu odboru in izvolitev novega.

8. Raznoterosti.

Kongres je sklican s sklepom seje centrale od 28. jan. 1932 in na podlagi čl. 17. saveznih pravil.

Uprava

Saveza stavb. delav. Jugoslavije.

BRIVCI.

Občni zbor brivskih in lasuljarških delavcev in delavk v Ljubljani se je vršil 5. februarja t. l. v posvetovalnici Delavske zbornice.

Navzočih je bilo lepo število članov in članic. Podpredsednik s. Ivčević je otvoril občni zbor in poročal o delovanju organizacije. Zahteva po nedeljskem počitku še vedno ni rešena. Merodajni faktorji se sklicujejo na nov obrtni zakon, ki bo, ko stopi v mesecu marcu v veljavo, zahteval nove odredbe o zapiranju in odpiranju lokalov. Takrat se bo tudi rešila zadeva o nedeljskem počitku brivskih pomočnikov in pomočnic. Ta zahteva je za brivsko obrt zelo važna in pomembna. Ker če bodo brivnice v nedeljo odprte, nastane med brivskimi pomočniki še večja brezposelnost. Kajti stranke, ki prihajajo v soboto, bodo izostale in prihajale nekatere že v soboto, druge pa v nedeljo. Tako ne bodo brivci čutili potrebe držati več pomočnikov, nego bodo na soboto in nedeljo deljeno delo opravljali z zmanjšanim številom pomočnikov in pomočnic.

Strokovnega tečaja letos društvo ni priredilo, ker ga namerava prirediti Zbornica za TOI. Društvo

je stopilo v stik s sorodnimi organizacijami v drugih krajih države, da bodo tako člani deležni medsebojne podpore in se bo ustvarila močna organizacija.

Tajniško poročilo je podal tajnik s. Burger. Društvo se je v kratkem lepo razvilo. Šteje sicer še samo 71 članov, vendar je v enem letu tak uspeh lep.

Blagajniško poročilo je pokazalo, da je bilo dohodkov do konca decembra Din 3980.—. Delile so se tudi podpore brezposelnim. Na predlog nadzornega odbora je bil soglasno sprejet absolutorij.

Zastopnik Strokovne komisije s. Vuk je pozdravil občni zbor v imenu organiziranega delavstva ter govoril o pomenu organizacije. Treba bo skrbeti, da se v vseh mestih in industrijskih krajih organizira brivsko delavstvo in ustanovi podružnice. V Ljubljani pa naj postane oblastni odbor, ki bo skrbel za celo Slovenijo in zvezal stike z drugimi banovinami in s centralo URSSJ.

Sledile so volitve in so bili izvoljeni v odbor sledeči ss.: M. Ivčević, Falkner, V. Majhn, V. Burger, Habicht, St. Novakova in Fr. Kiš. V nadzorni odbor pa Pirc, Podržajeva in Mihič.

Rogaška Slatina.

V Rogaški Slatini in okolici je delavstvo sila raztepeno. Uprava zdravilišča zaposluje preko 150 moških in žensk. Premogokop pri Sv. Križu zaposluje le 4 rudarje, drugi so doma vsled krize. Steklarna Sv. Križ pa od 19. sept. 1931 ne obratuje, zaposlenih pa je bilo preko 150 ljudi. Stanje zdraviliškega delavstva je mizerno, imajo skrajšan delovni čas, in to 6 ur na dan, zaslužek se suče od Din 2.— do Din 5.— na uro, oče treh otrok zasluži na dan Din 18.—, od tega pa še odpade odtegljaj za OUZD in davek, ostane mu torej za vsakega člana družine reci in beri Din 2.—. Torej če nima ničesar svojega, se mora preživeti za Din 2.— na dan, dočim ima kruna prodajalka Din 1000.— mesečno. Povejte mi, ali ni to krivica? Ali pa se je ljudje tudi zavedajo? Leta 1928 in 1929 je tu obstojala strokovna organizacija Zveza žilvskih delavcev, katera je štela 50 članov. Po odpustu enega obratnega zaupnika se je pa razbila, akoravno je on po intervenciji Del. zbornice bil zopet v delo sprejet. Delavci so izgubili zaupanje v moč organizacije in so jo zapustili. Organizirala pa se je na pritisk nekkih oseb Krščanska zveza, katero je pa kljub vsej zaščiti kmalu vzela megla. Da se pa delavstvo ne zave in ne odloči obnoviti svojo Zvezo žilvcev Jugoslavije, je vzrok v tem, ker se sodrugi, ki imajo vsaj malo smisla za organizacijo, boje. Drugič pa zato, ker je večina delavcev, kateri imajo svoje bajte, zadovoljna, ako zasluži vsaj po Din 10.— na dan, da ima le za davek in sol, drugo bo pa že kako in če je treba še tako nategniti. Ti delavci še niso prišli do spoznanja, da je edina rešitev v močni žilvski organizaciji in da edino močna strokovna organizacija lahko pomaga proti tem krivicam. Izvolili smo tudi svoje obratne zaupnike, 6 po številu, sedaj pa zidamo vse svoje nade na te obratne zaupnike, kateri bi morali delati čudeže. Kaj je obratni zaupnik brez močne strokovne organizacije? In ima samo posredovalno pravico med delom in kapitalom. Reducirali so nam plačo za 15%, to pa zato, ker je dosedaj uprava zdravilišča plačevala vse prispevke za OUZD, sedaj pa moramo plačevati polovico sami. Prej so oženjeni dobivali Din 50.—, samci pa Din 20.— za stanovanje. Sedaj pa oženjeni Din 30.—, samci pa Din 10.—. Stanovanjske razmere so zelo sijajne. Nek brezposelni, oče dveh otrok, je moral plačevati, in to vsak mesec naprej, za malo podstrešno sobo Din 180.—. Kje je tu socialni čut? Po tem vidite, kako krasno mi živimo. Pri rudniku je ista pesem. Organizacija rudarjev je bila in je ni več. Samo 4 rudarji še delajo in pričakujejo boljših časov. Glavno kar je, je steklarna, tam je podružnica SDZJ, ki šteje 50 članov, »Svoboda« 30, Cankarjeva družba 40 članov. Za ves ta napredek pa gre zasluga mladim steklarjem, kateri neumorno delujejo. Marsikatero vabilo so sprejeli, da bi predsedali v drugi tabor, ali oni se zavedajo, da so delavci in da spadajo edino v delavske vrste. Njih naloga bo, da bodo razširjali tudi našo »Del. Politiko«. Vsak zaveden delavec naj bo naročnik delavskega časopisa. Steklarje je zadela tudi kriza in jih potegnila v svoj vrtinec. So že 5 mesecev brez posla. Vso podporo so že izčrpali. Sedaj čakajo, ako jim bo Banska uprava, oz. ministrstvo za socialno politiko naklonilo kako podporo, za katero so zaprosili. Objubljeno podporo od strani občine Zdravilišča Rog. Slatine, katero so zastopniku SDZJ sodr. Jakominu iz Ljubljane obetali, so na seji, kakor so steklarji informirani, odklonili. Pri občini okolica Slatina pa ni misliti, da bi kaj podpore izposlovali, ker ona nima nobenih dohodkov od steklarne. Pri upravi steklarne imajo nekaj moke, katero pa ne vedo ali bi razdelili ali kaj bi z njo, ker leži že 2 meseca tam. Pozdraviti je treba solidarnost steklarjev in njihovo zaupanje v organizaci-

jo. Brez vednosti svoje organizacije ne narede in ne sklenejo ničesar. Da bi delo skoro zopet pričelo, o tem pa še ni govora. Mi zdraviliški delavci bi si morali vzeti vzgled od delovanja steklarjev na organizacijskem polju in ustvariti bi morali zopet našo strokovno organizacijo Zvezo žilvcev Jugoslavije ter roko v roki z ostalimi delavci delati na ustvaritvi boljše bodočnosti zase in za naše potomce.

Kultura.

Knjižnica Delavske zbornice v Ljubljani je v drugem polletju 1931 prav lepo napredovala, kakor kažejo naslednje številke. (Številke v oklepajih pomenijo napredek napram istim mesecem v l. 1930.) Knjig se je izposodilo julija 3712 (310), avgusta 3430 (275), septembra 3663 (93), oktobra 4710 (404), novembra 5083 (781) in decembra 5380 (605). Tako knjižnica zopet napreduje po začetnem zastoju, ki ga je povzročila decembra 1929 uvedena oblastna revizijska knjig. Decembra 1931 je bilo izposojenih 1307 knjig več nego decembra 1929.

Vedno bolj se čitajo slovenske in toliko manj nemške knjige. Z vsakim mesecem se bolj občutijo ugodne posledice oživljenja slovenskega književnega trga. Ta pojav jasno kažejo primerjalne številke z letom 1930. Slovenskih knjig se je izposodilo septembra 1395 (78), oktobra 1986 (292), novembra 2202 (560) in decembra 2535 (615). Nemških knjig se je pa izposodilo decembra 1931 samo 138 več nego istega meseca 1930.

Srbohrvatske knjige se ne čitajo nič bolj, še celo manj. Izposodilo se jih je septembra 142 (29), oktobra 209 (27), novembra 262 (54) in decembra 226 (35). Ker se tudi francoske, angleške i. dr. knjige ne čitajo bolj, je jasna sedanja razvojna smer: širjenje slovenske knjige na račun drugih jezikov.

Razmerje med znanstvenimi in leposlovnimi knjigami je ostalo v glavnem isto.

Knjižnica hitro narašča po zalogi knjig in po številu bravcev. Sedaj ima že člane tudi po pokrajini, v glavnem po krajih, ki so blizu posameznim železniškim progam. Delavci z dežele bi se lahko še bolj posluževali knjižnice, če bi se dogovorili n. pr. s kakim železničarjem ali drugim človekom, ki prihaja večkrat v Ljubljano, da bi si izposojal in prenašal knjige za več ljudi v istem kraju.

Knjižnica Delavske zbornice je gotovo danes med slovenskimi javnimi knjižnicami na prvem mestu. Kdor še ni njen član, naj se vpiše in se prepriča o tem, da je to res naša najboljša knjižnica, ki skrbi za duhovno in srčno izobrazbo tako ročnega kakor duševnega delavca.

POZIVI

Cankarjeva družba sporoča vsem pisateljem, da sprejema rokopise za letošnjo izdajo svojih edicij do 30. aprila 1932. Izvirna povest socialne vsebine naj obsega 7 tiskanih pol in mora biti v rokah odbora Cankarjeve družbe najpozneje do 1. aprila 1932.

Odbor C. D.

»Svoboda« za mesec februar prinaša zanimive članke in nadaljevanje krasne povesti Leonarda Franka »Od treh milijonov trije«. Društvena poročila so pestra. Zanimiv je Jack Londonov »Debsov sen«.

Razno.

Vabilo

na redni občni zbor zadruga Delavski dom v Mostah, r. z. z o. z. v Mostah, kateri se vrši v petek, dne 26. februarja 1932, ob 7. uri zvečer v gostilni Šibenik na Selu-Moste s sledečim dnevnim redom:

a) Čitanje zapisnika zadnjega občnega zbor; b) poročilo načelstva; c) poročilo nadzorstva; č) volitev novega načelstva in nadzorstva; d) izprememba pravil; e) odobritev računskega zaključka za leto 1931; f) slučajnosti.

Ako ni ob določeni uri zadostnega števila navzočih članov, se vrši pol ure pozneje drugi občni zbor, ki bo sklepčen neglede na število navzočih.

Načelstvo.

FIŽOL ZA KUHO

od Din 2.— po kg dalje pri
SEVER & KOMP., LJUBLJANA.